

Projectvoorstel

Omgevingsvisie 2.0 Twenterand

Opdrachtgever:	P. Rossen	Bestandsnaam:	Projectvoorstel omgevingsvisie 2.0 Twenterand
Project:	Omgevingsvisie 2.0 Twenterand	Versie:	0.2
Auteur:	A. de Jong/M. Wierenga	Datum:	24-9-2024

Managementsamenvatting

Doel van dit document

Het doel van het Projectvoorstel Omgevingsvisie 2.0 is om noodzaak, haalbaarheid en aanpak van het project te presenteren.

Samenvatting

Gemeenten zijn op grond van de Omgevingswet verplicht voor 1-1-2027 een omgevingsvisie vast te stellen, die voldoet aan de (digitale) eisen die de wet hieraan stelt. In december 2021 is de Omgevingsvisie 1.0 vastgesteld. Deze visie was gebaseerd op bestaand beleid en voldoet nog niet aan de (digitale) eisen. Ook is hierin nog geen nieuw beleid verwerkt, noch is er een actualisatieslag gemaakt.

De aanleiding voor een nieuwe omgevingsvisie komt voort uit de actuele grote opgaven en veranderingen die de leefomgeving van Twenterand beïnvloeden. Denk hierbij aan de groeiende vraag naar duurzaamheid, de gevolgen van klimaatverandering, bevolkingsontwikkeling, de behoefte aan ruimtelijke ordening die aansluit op nieuwe maatschappelijke trends en de noodzaak om efficiënter om te gaan met beschikbare ruimte. Deze grote opgaven vereisen een actuele visie om adequaat en toekomstgericht beleid te ontwikkelen dat de uitdagingen van vandaag en morgen het hoofd biedt.

Het betrekken van de gemeenschap bij de ontwikkeling van de nieuwe omgevingsvisie is van cruciaal belang. Participatie waarborgt dat de diverse perspectieven en behoeften van de burgers worden meegenomen in de besluitvorming. Het bevordert niet alleen transparantie en vertrouwen, maar zorgt er ook voor dat de uiteindelijke visie breed gedragen wordt in de samenleving. Op deze manier wordt de omgevingsvisie niet alleen een ambitedocument, maar ook een afspiegeling van de wensen en zorgen van de gemeenschap, wat essentieel is voor een leefomgeving die aansluit bij de behoeften van haar inwoners.

Met de Omgevingsvisie Twenterand 2.0 krijgt Twenterand een gedragen integrale visie met heldere kaders en zorgvuldig geformuleerde langetermijndoelen voor de ontwikkeling van het fysieke leefdomein van de gemeente Twenterand. Hierbij zijn op een uitnodigende manier diverse belangen zorgvuldig in samenhang afgewogen en is de meest wenselijke toekomstige ontwikkeling duidelijk beschreven en gevisualiseerd.

Voorstel:

- Goedkeuren projectvoorstel met bijbehorende aanpak en middelen door het directieteam;
- Bespreken projectvoorstel met het college
- Aanwijzen coördinerend wethouder

Documenteigenschappen

Versiedatum: 24-09-2024
VersieNummer: 0.2
Documentstatus Draft / Concept / **Definitief**

Historie

Versie	Datum	Veranderingen (concept/definitief)
0.1	12/8	
0.2	24/9	

Goedkeuring

Dit document heeft de volgende goedkeuringen nodig.

Naam	Rol	Handtekening
Patrick Rossen	Ambtelijk opdrachtgever	
Directieteam	Directie	

Distributie

De volgende personen hebben een exemplaar ontvangen.

Naam	Rol
Manon Wierenga	Projectleider Omgevingsvisie
Anuschka de Jong	(beoogd) Projectsecretaris Omgevingsvisie
Marius van der Knaap	Strategisch regisseur

Projectvoorstel

Aanleiding

Gemeenten zijn op grond van de Omgevingswet verplicht voor 1 januari 2027 een omgevingsvisie vast te stellen, die voldoet aan de (digitale) eisen die de wet hieraan stelt. In het bijzonder gaat het daarbij om de digitale standaard waarin een Omgevingsvisie gepubliceerd moet worden waardoor hij leesbaar wordt in het DSO, het opnemen van een monitoring- en evaluatieplan en het doorlopen van uitgebreide participatie. De Omgevingswet vraagt ons verder om integraler te werken dan dat wij voorheen gewend waren. De Omgevingsvisie moet niet slechts een opéénstapeling zijn van sectoraal beleid, maar de wet eist ook dat dit beleid op elkaar is afgestemd en gezamenlijk naar doelen toe werkt. Denken in sectoraal beleid past dus niet in het beleid schrijven 'nieuwe stijl'. Tenslotte is een Omgevingsvisie bedoeld als een dynamisch document. We stellen dus geen visie vast voor een vaste beleidsperiode waarna er een update komt, maar zorgen ervoor dat de visie altijd een actueel toetsingsdocument vormt voor onze besluiten. In december 2021 is de Omgevingsvisie 1.0 vastgesteld gebaseerd op bestaand (gedateerd) beleid. Deze voldoet uiteraard niet aan al deze vereisten.

We staan momenteel voor grote maatschappelijke opgaven. Ook brengt de actualiteit veranderingen met zich mee voor de leefomgeving in Twenterand. Nieuw beleid en ook zogenoemde witte vlekken aan 'missend beleid' dienen in deze omgevingsvisie een plaats te krijgen en de richting voor Twenterand bepalen. Denk hierbij aan de groeiende vraag naar duurzaamheid, de gevolgen van klimaatverandering, bevolkingsontwikkeling, de behoefte aan ruimtelijke ordening die aansluit op nieuwe maatschappelijke trends, en de noodzaak om efficiënter om te gaan met beschikbare ruimte. Deze grote opgaven vereisen een actuele visie om adequaat en toekomstgericht beleid te ontwikkelen dat de uitdagingen van vandaag en morgen het hoofd biedt.

Het betrekken van de gemeenschap bij de ontwikkeling van de nieuwe omgevingsvisie is van cruciaal belang. Participatie waarborgt dat de diverse perspectieven en behoeften van de inwoners worden meegenomen in de besluitvorming. Het bevordert niet alleen transparantie en vertrouwen, maar zorgt er ook voor dat de uiteindelijke visie breed gedragen wordt in de samenleving. Op deze manier wordt de omgevingsvisie niet alleen een ambitiedocument, maar ook een afspiegeling van de wensen en zorgen van de gemeenschap, wat essentieel is voor een leefomgeving die aansluit bij de behoeften van haar inwoners.

Doel van de opdracht en korte beschrijving kaders

Het richting geven aan de gewenste ontwikkelingen van/in de fysiek-ruimtelijke leefomgeving door het opstellen van richtinggevend kaders, gekoppeld aan actuele en relevante opgaven en uitdagingen in de gemeente (denk aan thema's zoals duurzaamheid, mobiliteit, woningbouw, groenvoorzieningen, enzovoort), waarbij participatie een belangrijk onderdeel van het hele proces is.

Beoogd resultaat

De Omgevingsvisie Twenterand 2.0: Een gedragen integrale visie met heldere kaders en zorgvuldig geformuleerde langetermijndoelen voor de ontwikkeling van het grondgebied van Twenterand. Hierbij zijn op een uitnodigende manier diverse belangen zorgvuldig afgewogen en is de meest wenselijke toekomstige ontwikkeling duidelijk beschreven en gevisualiseerd.

Scope & afbakening

De omgevingsvisie richt zich op de fysieke leefomgeving. Dat wil zeggen: wat doorgaans niet onder de omgevingsvisie valt, zijn specifieke sociale, economische en juridische vraagstukken die

niet direct gerelateerd zijn aan de ruimtelijke inrichting. Deze onderwerpen worden veelal behandeld in andere beleidsdocumenten.

Randvoorwaarden

- De omgevingsvisie moet voldoen aan voor het DSO geschikt format (STOP/TPOD standaard);
- Koppeling aan nieuwe planning omgevingsplan
- Monitoringsplan
- Participatie
naast dat participatie een wettelijk vereist onderdeel is van een kaderstellend document zoals de Omgevingsvisie, vindt de gemeenteraad participatie essentieel bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie, omdat hij streeft naar een breed gedragen omgevingsvisie. Dat betekent dat participatie en communicatie deel moeten uitmaken van het proces om te komen tot de omgevingsvisie. Een uitgebreide terugkoppeling van de wijze waarop participatie heeft plaatsgevonden maakt daarom deel uit van de Omgevingsvisie
- Uitvoeringsparagraaf
Ook is een onderdeel van de Omgevingsvisie een uitvoeringsparagraaf. Hierin wordt waar aan de orde tevens aangegeven hoe de gemeenteraad de doelen tot uitvoering wil gaan brengen door middel van één of meer programma's.

Uitgangspunten

Als uitgangspunt voor de inhoud van de omgevingsvisie hanteren we de uitkomsten van de startnotitie omgevingsvisie 2.0. We zetten in op brede welvaart door een gematigde groei te bewerkstelligen en een sterke gemeente te bouwen.

Projectorganisatie

Bestuurlijk opdrachtgever, ambtelijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer

Het hele college is verantwoordelijk voor een integrale omgevingsvisie, maar het verdient de aanbeveling om één coördinerend wethouder aan te wijzen als bestuurlijk opdrachtgever.

Ambtelijk opdrachtgever is Patrick Rossen, gemeentesecretaris. Ambtelijk opdrachtnemer is één van de (programma)regisseurs.

Aanbesteding opstellen Omgevingsvisie

Voor het opstellen van de Omgevingsvisie 2.0 wordt externe ondersteuning gezocht. Het bureau moet naast het inhoudelijke product (rapport/digitaal bestand) ook een belangrijke bijdrage aan het communicatie- en participatieproces leveren en een rol spelen in de educatie van onze medewerkers als het gaat om beleid schrijven 'nieuwe stijl'. Daarnaast zullen zij de nodige onderzoeken doen en trends en ontwikkelingen in kaart brengen. Verder wordt onderdeel van de opdracht dat de Omgevingsvisie moet worden opgesteld in een voor het DSO geschikt format (STOP/TPOD standaard).

De aanbesteding moet nog plaatsvinden en wordt meegenomen in de planning.

Samenstelling kernteam, visieteam en sturingsdriehoek

Organisatorisch wordt gekozen voor een model zonder uitgebreide structuren, waarin we snel kunnen schakelen en waarin we de juiste verbanden kunnen leggen. Voorstel:

- Een kernteam dat bestaat uit een projectleider, projectsecretaris, twee projectmedewerkers en externe begeleiding (via aanbesteding). In dit projectteam vindt de wekelijkse voorbereiding op de totstandkoming van de Omgevingsvisie plaats en worden de verschillende documenten voorbereid.

- Een visieteam dat bestaat uit de het kernteam, een (programma)regisseur, afvaardiging uitvoering en beleid (waaronder in ieder geval de adviseur wonen, adviseur economische zaken), de participatiemedewerker en een communicatieadviseur. Het visieteam draagt zorg voor de inhoudelijk bijdrage aan de omgevingsvisie.
- Een sturingsdriehoek met de bestuurlijk opdrachtgever, de ambtelijk opdrachtgever, de ambtelijk opdrachtnemer, de projectleider en mogelijk ook de projectsecretaris en de teamleider Omgevingsbeleid. De sturingsdriehoek bepaalt de hoofdlijnen en de kwaliteit van het proces om tot de visie te komen en stelt vast of documenten voldragen zijn voor besluitvorming door college en raad.

Projectaanpak en planning

Fase		Onderdeel	Product	Directie/ college/ raad	Planning
0	Voorbereiding	Verkenning opdracht, projectvoorstel, opzetten organisatie	Collegevoorstel, raadsvoorstel	College	Aug-nov 2024
		Stakeholder- en risicoanalyse, opstellen onderzoeksvragen Start portret, voorbereiding 0 situatie			Aug-okt 2024
		bureauselectie voor omgevingsvisie 2.0 (MOA)	Overeenkomst	Directie	Sep 2024-jan 2025
1	Verkenning	Gedetailleerde uitwerking van hoe het project uitgevoerd zal worden.	Plan van aanpak, raadsinformatienota	College	Q1 2025
		0-situatie; Strategische, context, beleidsopgaven, -boodschappen	Portret van Twenterand (Uitgangspuntennotitie waarin basiskeuzes worden vastgelegd)	Raad	Q1 en Q2 2025
2	Onderzoeksfase	Scenario's, vergezichten, wensbeelden	Scenario's, (gebiedsgerichte) keuzes		Q3 en Q4 2025
		Participatie; inwoners, stakeholders	Dialogo met inwoners, stakeholders		Q3 en Q4 2025
3	Opstellen visie	Schrijven benodigde Maatregelen (bouwstenen), Financiën, Uitvoering en Monitoring	concept Omgevingsvisie2.0	College Raad	Q1 en Q2 2026
		Ter inzage periode, verwerking	Vastgestelde omgevingsvisie 2.0	College Raad	Q3 en Q4 2026

		zienswijzen/ Reactienota vaststellen Omgevingsvisie vaststellen, informereren			
--	--	--	--	--	--

Financiering en ambtelijke inzet

Voor het opstellen van de Omgevingsvisie wordt een extern bureau gevraagd ons te begeleiden. De verwachte kosten (ca. €100.000) worden gedekt uit het budget kosten Omgevingswet (481010-40777).

Daarnaast is ambtelijke inzet nodig. Hoewel we verwachten dat er tijd en inzet nodig zal zijn van (beleids)medewerkers bij het opstellen van de Omgevingsvisie en het leren schrijven van beleid 'nieuwe stijl', wordt dit geacht te passen binnen de functie van de desbetreffende medewerker.